

LIITOSSA NOUDATETTAVAT PALKITSEMISMUODOT

1. Liiton vapaudenristitunnuksella ja nauhoilla varustettu pienoislippu

Tasavallan presidentti Urho Kekkonen myönsi Sotainvalidien Veljesliitolle vuonna 1980 Vapaudenristin tunnustuksena sotavammaisten hyväksi suoritetusta suuriarvoisesta työstä. Liiton hallituksen ja liittovaltuuston 2.6.1987 tekemän päätöksen mukaisesti liiton pienoislippu voidaan myöntää erityisen arvokkaana huomionosoituksena ansioista koko jäsenkunnan hyväksi. Liput on numeroitu, ja numero 1 luovutettiin tasavallan presidentille. Lipun myöntämisestä päättää liiton hallitus.

Veteraanitunnuksen omaavat jäsenet saavat pienoislipun saatuaan kutsun Veljesliiton kunniakerhoon, joka kokoontuu vuosittain syksyllä.

2. Sotainvalidien ansioristi

Sotainvalidien ansioristi on perustettu 18.4.1958 annetulla asetuksella (185/58) Suomen sotainvalidien hyväksi tehdyn työn tunnustukseksi. Ansioristin myöntää puolustusministeri liiton esityksestä. Ansioristi annetaan numeroituna ja saajan nimikirjaimin varustettuna. Ansioristin mukana annetaan puolustusministerin allekirjoittama omistuskirja.

Puolustusministerille tehtävästä ansioristiesityksestä päättää liiton hallitus. Harkittaessa esityksen tekemistä otetaan huomioon, että ehdokkaan toiminta on ollut erityisen aktiivista ja sotainvalidityölle merkityksellistä sekä jatkunut pari vuosikymmentä ja että hän on saanut liiton suuren ansiomerkin. Erityisen painavista syistä voidaan edellä mainituista edellytyksistä myöntää poikkeus. Harkittaessa ansioristiesityksen tekemistä muulle kuin liiton jäsenelle noudatetaan edellä sanottua soveltuvin osin. Liiton keskustoimisto ilmoittaa vuosittain määrääjat esitysten jättämiselle.

Puolustusministerin myöntämät ansioristit luovutetaan piirien järjestämässä tilaisuudessa, joissa ansioristien luovuttajana tulisi mahdollisuuksien mukaan olla paikallinen puolustusvoimien edustaja. Lisäksi järjestetään liiton vuosipäivänä valtakunnallinen jakotilaisuus.

3. Liiton ansiomerkit

Suuri ansiomerkki

Liiton hallitus tai piirihallitus voi myöntää suuren ansiomerkin henkilöille, joiden toiminta on erityisesti edistänyt sotavammaisten asiaa tai joille liitto haluaa osoittaa erityistä kunnioitustaan.

Suuren ansiomerkin myöntämisen yleisenä edellytyksenä on, että sen saajaksi esitetty henkilö on toiminut vastuunalaisissa tehtävissä liiton hyväksi ja että hän on saanut liiton kultaisen ansiomerkin. Suuri ansiomerkki voidaan myöntää noin neljän vuoden kuluttua kultaisen ansiomerkin myöntämisestä. Erityisen painavista syistä voidaan edellä mainituista edellytyksistä myöntää poikkeus.

Suurta ansiomerkkiä seuraa omistuskirja, jonka allekirjoittavat liiton hallituksen puheenjohtaja ja toinen varapuheenjohtajista tai liiton pääsihteeri. Piirien myöntämien suurten ansiomerkkien omistuskirjat allekirjoittavat piirin puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja. Ansiomerkki voidaan luovuttaa piiriyhdistyksen vuosikokouksessa tai muussa siihen verrattavassa huomattavassa tilaisuudessa.

Ansiomerkkiesitys laaditaan liiton sitä varten painattamalle lomakkeelle. Siinä tulee ilmoittaa myöntämiseen vaikuttavat seikat, kuten missä tehtävissä ja minä vuosina merkin saajaksi ehdotettu henkilö on sotainvalidityön hyväksi toiminut

Kultainen ansiomerkki

Kultaisen ansiomerkkin myöntää liiton hallitus, piirihallitus tai erikoisjäsenyhdistyksen hallitus.

Kultaisen ansiomerkkin myöntämisen edellytyksenä on noin kahdeksan vuotta jatkunut aktiivinen ja tuloksellinen toiminta vastuunalaisissa tehtävissä liiton piirissä sekä että asianomainen on saanut liiton hopeisen ansiomerkkin. Harkittaessa kultaisen ansiomerkkin myöntämistä muulle kuin liiton jäsenelle noudatetaan edellä sanottua soveltuvin osin.

Kultaista ansiomerkkiä seuraa omistuskirja. Ansiomerkki luovutetaan liiton jäsenelle piirin vuosikokouksessa, kesäjuhlassa tai muussa vastaavassa tilaisuudessa tai jossakin osaston huomattavassa juhlatilaisuudessa.

Hopeinen ansiomerkki

Hopeisen ansiomerkkin myöntää liiton hallitus, piirihallitus tai erikoisjäsenyhdistyksen hallitus. Hopeisen ansiomerkkin myöntämisen edellytyksenä on jatkuva aktiivinen ja tuloksellinen toiminta sotainvalidityössä. Harkittaessa ansiomerkkin myöntämistä muulle kuin liiton jäsenelle noudatetaan edellä sanottua soveltuvin osin.

Hopeista ansiomerkkiä seuraa omistuskirja. Ansiomerkki luovutetaan piirin tai osaston juhlassa, vuosikokouksessa tai vastaavassa tilaisuudessa.

Liiton hallitus valvoo, että ansiomerkkien myöntämisessä noudatetaan liittovaltuuston vahvistamia ohjeita.

4. Muut huomionosoitukset

Liiton pienoisstandaari

Liiton pienoisstandaari myönnetään huomionosoituksena sotainvalidityössä ansioituneelle jäsenelle tai sitä merkittävästi tukeneelle muulle henkilölle tai yhteisölle. Pienoisstandaarin myöntää liiton hallitus, piirihallitus, osaston johtokunta tai erikoisjäsenyhdistyksen hallitus. Pienoisstandaarin tangon jalkaan kaiverretaan saajan nimi ja luovutuspäivä.

Sisu-kunniakirja

Sisu-kunniakirjassa mainitaan, että se luovutetaan *"tunnustukseksi tarmokkaasta ja vaikeissa olosuhteissa suoritetusta hyviin tuloksiin johtaneesta ponnistelusta takaisin elämään, tuottavaan työhön yhteiskunnassa. Kannustakoon tämä sisun ja voiman näyte toisia kohtalotovereita puolestaan yrittämään parhaansa sodassa saadun vamman seurausten voittamiseksi."* Sanamuoto osoittaa, että sisu-kunniakirja on tarkoitettu tunnustukseksi nimenomaan vaikeavammaisille, sisulla elämässään eteenpäin päässeille liiton jäsenille. Kunniakirjan myöntää liiton hallitus piirihallituksen esityksestä.

5. Yleiset kunniamerkit

Liiton piirissä eri tehtävissä ja eri portaissa suoritettu ansiokas työ voidaan palkita myös Suomen Valkoisen Ruusun tai Suomen Leijonan ritarikunnan kunniamerkeillä niistä voimassa olevien säännösten mukaisesti. Sotainvalidityössä mukana olleen palkitseminen näillä kunniamerkeillä katsotaan sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvaksi. Ministeriö tekee kunniamerkeistä esitykset ritarikunnille liiton hallituksen tekemän ehdotuksen perusteella.

Kunniamerkkejä myönnetään erityisen pitkäaikaisesta ja uskollisesta toiminnasta. Ehdotusta harkittaessa on otettava huomioon, että edellisen valtion kunniamerkin tai arvoniemen myöntämisestä tulee olla kulunut vähintään seitsemän vuotta. Tasavallan presidentti myöntää valtion kunniamerkit itsenäisyyspäivänä.

Ehdotukset toimitetaan liiton keskustoimistoon, joka ilmoittaa vuosittain määräajan ehdotusten jättämiselle. Ehdotukset laaditaan viralliselle lomakkeelle kahtena kappaleena. Lomakkeita on saatavissa liiton keskustoimistosta tai ritarikuntien internet-sivuilta: www.ritarikunnat.fi.

Kunniamerkistä ja sitä seuraavasta omistuskirjasta suorittaa lunastusmaksun esityksen tekijä. Kuitenkin kaikille liiton puitteissa kunniamerkillä palkituille varataan mahdollisuus maksaa itse lunastushinta.

6. Marskin sotainvalidirahaston tunnustuspalkinto

Vuosittain jaettava tunnustuspalkinto on myös eräs liiton käyttämistä palkitsemismuodoista. Se voidaan myöntää sotainvalideille, jotka ovat järjestötoiminnassa pitkän ajan ansiokkaalla tavalla työskennellen toimineet kohtaloveljiensä hyväksi. Liiton hallitus päättää vuosittain tunnustuspalkintoihin käytettävästä määrärahasta sekä myöntää tunnustuspalkinnot piirien ja erikoisjäsenyhdistysten puheenjohtajien tekemien esitysten perusteella.